

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної
енергії, під час особливого періоду**

24 лютого 2022 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», відповідно до якого в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб. Також, 15 березня 2022 року продовжено дію воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Відповідно до частини восьмої статті 16 Закону України «Про ринок електричної енергії», у разі введення особливого періоду електроенергетичні підприємства діють згідно із Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» і нормативно-правових актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, які регулюють функціонування електроенергетики в умовах особливого періоду.

Оскільки, на сьогодні на ринку електричної енергії діє особливий період, повноваження щодо прийняття рішень, що регулюють функціонування електроенергетики саме в умовах особливого періоду належать Міненерго.

Враховуючи зазначене, а також з метою забезпечення надійного, безпечного постачання електричної енергії та стабілізації ситуації на ринку електричної енергії в особливий період, на нараді щодо обговорення заходів стабілізації ринку електричної енергії під час особливого періоду від 24.03.2022 при Міністерстві енергетики України розглянуто, обговорено та вирішено рекомендувати НЕК «Укренерго» розробити, а НКРЕКП в межах своєї компетенції опрацювати питання про прийняття рішення щодо визначення максимальних обсягів продажу на ринку двосторонніх договорів для виробників, що використовують генеруючі одиниці типу D, крім виробників електричної енергії, що використовують гідроресурси або відновлювані джерела енергії, в обсязі не більше 125 % від загального обсягу виробленої енергії за Д-3 відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

Так, НЕК «Укренерго» листом від 24.03.2022 № 01/12178 повідомлено, що за результатами спостереження за роботою ринку електричної енергії протягом двох декад березня 2022 року виявлено поведінку учасників ринку електричної енергії, за якої відбувається продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та на ринку «на добу наперед» без відпуску таких обсягів електричної енергії. Тобто відбувається забезпечення комерційних графіків електричної енергії шляхом отримання команд на розвантаження на балансуючому ринку. При цьому, обсяг фактичного виробітку електричної енергії у березні 2022 року в порівнянні з попередніми періодами зменшився.

Разом з цим, з метою врегулювання зазначеного питання НЕК «Укренерго» листом від 24.03.2022 № 01/12178 надало до НКРЕКП пропозиції щодо внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332.

З огляду на викладене вище, з метою стабілізації роботи ринку електричної енергії в умовах особливого періоду пропонується урахувати пропозиції НЕК «Укренерго» та внести зміни до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії, під час особливого періоду».

Крім цього, на сьогодні розрахунок цін на універсальні послуги для малих побутових споживачів здійснюється відповідно до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1177 (далі – Порядок).

Згідно з Порядком при розрахунку прогнозованої ціни закупівлі електричної енергії на ринках електричної енергії постачальником універсальних послуг для постачання малим побутовим споживачам, яка є складовою ціни на універсальні послуги, застосовується коефіцієнт, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії ($k_{\text{нв}}^{\text{БР}}$), який становить 0,03 відносних одиниць.

04 березня 2022 року Міністерством енергетики України прийнято наказ № 104 «Щодо проведення розрахунків на ринку електричної енергії». Протягом реалізації зазначеного наказу у постачальника універсальних послуг можуть непрогнозовано з'явитися нові споживачі, що призведе до збільшення обсягу небалансів. Крім цього, у зв'язку з проведенням бойових дій на території України має місце спонтанні відключення (або поновлення живлення) споживачів, що також має вплив на обсяг небалансів.

У зв'язку із зазначеним, пропонується внести зміни до постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332», якими передбачено на період дії особливого періоду при визначенні постачальником універсальних послуг прогнозованої ціни закупівлі електричної енергії на ринках електричної енергії для постачання малим побутовим споживачам коефіцієнт, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії ($k_{\text{нв}}^{\text{БР}}$), застосовувати на рівні 0,1 відносних одиниць.

Проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332» додається.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Шамрелюк

**Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення змін до постанови
НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженого Указом Президента України від 14 лютого 2022 року № 133/2022, з урахуванням Протоколу наради щодо обговорення заходів стабілізації ринку електричної енергії під час особливого періоду від 24 березня 2022 року та наказу Міністерства енергетики України від 04 березня 2022 року № 104 «Щодо проведення розрахунків на ринку електричної енергії», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Доповнити постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії, під час особливого періоду» після пункту 10 новими пунктами 11 та 12 такого змісту:

«11. Починаючи з доби постачання 28 березня 2022 року для виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, незалежно від наявності інших ліцензій, крім виробників електричної енергії, що використовують гідроресурси або відновлювані джерела енергії, максимальний обсяг продажу розраховується згідно з абзацом другим цього пункту.

ОСП розраховує та доводить до 09:00 в Д-1 до виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, максимальні обсяги продажу за їх двосторонніми договорами на добу D. Максимальний обсяг продажу визначається як 125 % від загального обсягу виробленої енергії за Д-3

цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

У разі, якщо у учасника ринку відсутні дані комерційного обліку на Д-3, то для розрахунку беруться останні, наявні у системі, дані комерційного обліку щодо виробництва.

У разі, якщо надані учасником ринку обсяги електричної енергії для реєстрації двосторонніх договорів перевищують обсяги електричної енергії, розраховані ОСП, така реєстрація відхиляється після закриття воріт для реєстрації двосторонніх договорів.

ОСП доводить до 11:30 Д-1 ОР максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН по кожному виробнику електричної енергії, виходячи з максимального обсягу продажу, розрахованого відповідно до цього пункту, за вирахуванням обсягу електричної енергії, зареєстрованої за двосторонніми договорами цим учасником ринку на продаж.

Дія цього пункту не поширюється на виробників електричної енергії, які здійснюють відновлення генеруючого обладнання, що було пошкоджене у результаті бойових дій.

12. На період дії особливого періоду при визначенні прогнозованої ціни закупівлі електричної енергії на ринках електричної енергії постачальником універсальних послуг для постачання малим непобутовим споживачам відповідно до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1177 (далі – Порядок № 1177), коефіцієнт, що враховує граничний відносний обсяг небалансів електричної енергії (k_{WP}^{BP}), який є складовою формули 6 Порядку № 1177, застосовувати на рівні 0,1 відносних одиниці.»

У зв'язку з цим пункт 11 вважати пунктом 13.

Голова НКРЕКП

К. Ущাপовський